

Utbildningsinspektion i Roslags-Kulla skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1-5

Inledning

Skolinspektionen (tidigare Skolverket) har granskat verksamheten i Österåkers kommun och besökt Roslags-Kulla skola den 1 april och den 3 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Roslags-Kulla skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Roslags-Kulla skola intervjuades skolledning, lärare, elevvårdspersonal, elever och föräldrar till elever. Inspektörerna gjorde lektionsbesök i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-5. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Beskrivning av skolan

Roslags-Kulla skola	Antal elever
Förskoleklass	12
Grundskola	60

Källa: Skolans egna uppgifter

Roslags-Kulla skola ligger i Österåkers kommun cirka 20 kilometer från Åkersberga centrum. I Roslags-Kulla skola finns förskoleklass och grundskola årskurs 1-5. I skolan finns vidare en särskild undervisningsgrupp för elever i grundskolan. I Roslags-Kulla skola finns inga elever som undervisas i modersmål eller svenska som andraspråk.

Helhetsbedömning

Inspektörernas sammanfattande intryck av Roslags-Kulla är att det är en liten skola med en verksamhet som övervägande fungerar väl. De kunskapsresultat skolan presenterar visar att eleverna når goda kunskaper i förhållande till kursplanernas mål och skolan upplevs som lugn och trygg av eleverna. Under rektorns ledning bedriver skolan medvetet ett värdegrundsarbete, som enligt uppgifter från elever och personal har resulterat i en trygg och positiv inlärningsmiljö.

Inspektionen visar dock att det inte finns någon enhetlig syn bland lärarna på hur undervisningen ska inriktas mot läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot, eller i vilken mån eleverna ges möjlighet att påverka undervisningens innehåll och genomförande. Ett samlat intryck av inspektionen är att skolan rymmer tydliga skillnader i dessa avseenden. Inspektionen visar också att skolan bör öka elevernas delaktighet i lärande.

Elever i Roslags-Kulla skola får särskilt stöd i de fall de bedöms behöva detta. Vidare visar inspektionen att skolan anpassar undervisningen till de enskilda elevernas behov i klassrummet. Dock bör skolan sörja för att elever som är i behov av specialpedagogiskt stöd ges tillgång till pedagoger med specialpedagogisk högskoleexamen. Även vad gäller ämnet teknik måste skolan vidta åtgärder så att alla elever ges möjligheter att uppnå målen för ämnet.

Höstterminen 2007 blev Roslags-Kulla skola ett eget rektorsområde och fick i samband med detta en "egen" rektor. Detta har mottagits med glädje bland elever, lärare och föräldrar. Enligt inspektörernas bedömning är rektorn förtrogen med skolans verksamhet och verkar för bättre måluppfyllelse i förhållande till nationella mål. Emellertid ligger det även inom rektorns ansvar att förbättra skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Eleverna ges inte möjlighet att nå de nationella målen för ämnet teknik i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3, 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör i högre grad samverka med andra skolor kring grunderna för bedömning.
- Eleverna bör ges större inflytande över sin utbildning och över sitt eget lärande.

- Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot bör generellt styra undervisningens utformning i högre utsträckning.
- Skolans likabehandlingsplan bör tydligare utgå ifrån en kartläggning av verksamhetens behov och redovisa åtgärder utifrån denna kartläggning.
- Skolan bör vidta åtgärder så att alla elever får tillgång till lärare med utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.
- Skolan bör förbättra sin uppföljning av samlade resultat i förhållande till kursplanernas mål att uppnå.

Skolan bör förbättra sitt kvalitetsarbete.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Nedan visas statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 5.

Tabell. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andelen elever (%) som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Roslags-Kulla skola.

Ämne	År 2006	År 2007
Svenska	80	100
Engelska	90	93
Matematik	85	100

Källa: Uppgifter från kommunen

Kommentar:

De nationella ämnesproven i årskurs 5 används bland annat för att ge stöd i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått de prövade målen i svenska, matematik och engelska. Av tabell 1 framgår att flertalet elever bedöms ha nått målen för proven år 2007. Resultaten måste dock ses mot bakgrund av att antalet elever i årskurs 5 på skolan är litet. I skolan finns även en sammanställning av skolans måluppfyllelse gentemot kursplanernas mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5. Denna sammanställning visar att nästintill alla elever bedöms nå kursplanernas mål för årskurs 5. Dock saknas sammanställningar av resultat för yngre elever.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Vid utvecklingssamtalen används ett skriftligt underlag där eleverna bedömer sin egen kunskapsutveckling. Denna bedömning ställs sedan under samtalet mot lärarens. Varje elevs kunskapsutveckling utvärderas utifrån kursplanernas mål i samtliga

ämnen. Genom kontinuerliga utvecklingssamtal, och med stöd av den individuella utvecklingsplanen, samtalar eleven och elevens vårdnadshavare om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Vid inspektörernas intervjuer med föräldrar och elever framkommer att dessa generellt är nöjda med den information som ges under utvecklingssamtalen och menar att de vid samtalen ges en bild av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de mål som ska uppnås. Sammantaget bedöms området *Uppföljning av kunskapsresultaten* vara av god kvalitet.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna

Bedömning av området bedömning av kunskapsresultaten

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området bedömning av kunskapsresultaten är av god kvalitet. Nationella ämnesprov används som stöd för att bedöma om eleverna nått kursplanernas mål i svenska, engelska och matematik. Inspektionen visar vidare att lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Vid tillfället för inspektörernas besök arbetade skolan med att revidera och förbättra de lokala konkretiseringarna av kursplanernas mål att uppnå, bland annat i syfte att skapa en gemensam bas för att bedöma elevernas kunskapsutveckling.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns.

Utgångspunkt vid bedömning

Spontana bedömningsdiskussioner och erfarenhetsutbyten lärare emellan förekommer trots att skolan är liten och lärarna är få. Av samtal med lärare framgår dock att bedömningsdiskussioner för närvarande inte förs mellan Roslags-Kulla och andra skolor i kommunen. Skolan vidtar heller inga andra åtgärder för att jämföra och kvalitetssäkra bedömningar, skolor emellan. Inspektörerna bedömer därför att skolan i högre grad bör samverka med andra skolor kring bedömning av elevens kunskapsutveckling.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att undervisningen överlag är varierad, innehåller olika arbetssätt och ger utrymme för de kunskapsformer läroplanen anger. Vidare framkommer att eleverna i Roslags-Kulla skola ges möjlighet till inflytande över skolans verksamhet i stort, främst genom klassråd och elevråd. Eleverna får därigenom kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Undervisningen är allsidig och saklig. Skolans undervisning ger eleverna kunskaper om närsamhället, bland annat genom att eleverna förhållandevis ofta besöker den omgivande natur- och kulturbygden.

Arbetet i förskoleklassen i Roslags-Kulla skola bygger på ett lekfullt lärande i syfte att stimulera barnens nyfikenhet och vilja till eget utforskande. Verksamheten är varierad med avseende på både innehåll och utformning och inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklasserna är i överensstämmelse med läroplanens mål och riktlinjer samt ger en god grund för fortsatt skolgång.

Inspektörerna bedömer att området Genomförande av utbildningen är av god kvalitet: Vid inspektörernas intervjuer med lärarna framkommer dock att det saknas

uppföljning, ett medvetet förhållningssätt och en gemensam diskussion kring hur läroplanernas och kursplanernas mål att sträva mot ska styra undervisningen. Av inspektionen framgår också att det finns skillnader mellan olika lärare när det gäller i vilken utsträckning målen att sträva mot får genomslag i undervisningen. Vad gäller elevernas inflytande och ansvarstagande för egna lärandet bedömer inspektörerna att skolan generellt sett bör förbättra sitt arbete.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Inspektörerna noterar skillnader mellan skolans lärare vad gäller elevernas möjligheter att välja arbetssätt och delta i planeringen av undervisningen. Några lärare diskuterar kontinuerligt val av arbetssätt och undervisningens innehåll med eleverna och ger dem möjligheter att bidra med synpunkter och förslag, medan flertalet lärare företrädesvis utgår från sin egen planering alternativt strikt följer den arbetsgång som anges i olika läromedel. Flertalet av de elever som inspektörerna möter i inspektionen uppger att det är lärarna som till största delen bestämmer undervisningens innehåll och utformning. Även flera av skolans lärare uppfattar att lärarna agerar olika i detta avseende. Vidare visar inspektionen att eleverna överlag är osäkra på målen för utbildningen, vilket enligt inspektörerna minskar deras möjligheter att påverka undervisningens planering. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att undervisningen anpassas till elevernas förutsättningar och behov. Samtliga klasser på skolan är åldersblandade och olika arbetssätt och läromedel för olika elever under en och samma lektion utgör naturliga inslag i undervisningen. Vid särskilda stödinsatser upprättas åtgärdsprogram i enlighet med förordningens krav. För att upptäcka elever i behov av särskilt stöd hålls regelbundet konferenser inom arbetslaget, där eventuella stödinsatser diskuteras. Diagnostiska tester används sporadiskt för att ”scanna” klassernas behov av stöd inom vissa områden.

Sammantaget bedömer inspektörerna att skolans arbete inom området är av god kvalitet. Dock bör också påpekas att skolan saknar speciallärare med formell kompetens, se vidare området *Tillgång till likvärdig utbildning*.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas observationer och samstämmiga uppgifter från elever, skolledning och lärare är Roslags-Kulla skola en skola där elever vanligen bemöter varandra med respekt. Arbetsro, lugn och trygghet råder överlag. Vidare visar inspektionen att det finns tydliga rutiner för vad som skall göras om kränkningar inträffar. På skolan finns kamrattstödare. Regelbunden undervisning, med bland annat olika praktiska övningar, genomförs både i förskoleklass och grundskola i syfte att utveckla elevernas sociala och emotionella förmågor. Skolans arbete inom området Normer och värden i studiemiljö bedöms som helhet vara av god kvalitet.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det finnas en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Likabehandlingsplanen ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten, åtgärder ska redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Enligt en särskild förordning omfattar skyldigheten också att planen ska arbetas fram, följas upp och ses över under medverkan av elever, något som sker i Roslags-Kulla. Inspektörerna har tagit del av Roslags-Kulla skolas likabehandlingsplan. Planen är otydlig vad gäller lokala behov för inriktningen av likabehandlingsarbetet i Roslags-Kulla. Inspektörerna bedömer att planen tydligare måste utgå ifrån en kartläggning av verksamhetens behov och redovisa åtgärder utifrån denna kartläggning.

Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7).

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,

10 (14)

- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektionen visar att skolan tar emot elever enligt bestämmelserna och erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna. Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som innebär en ringa kostnad. Det finns dock brister gällande hur skolan ämnet teknik anordnas. Inspektörerna bedömer därför att området Tillgång till utbildning sammantaget är av mindre god kvalitet.

Inom nedanstående område bedömer inspektörerna att kraven i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Garanterad undervisningstid

I grundskolans kursplaner finns mål som alla eleverna ska uppnå i de olika ämnena innan de slutar årskurs 5. I den timplan som inspektörerna tagit del av anges att ämnet undervisningstid för ämnet teknik ska ingå i tiden för de naturorienterande ämnena. Detta trots att teknikämnet enligt den nationella kursplanen inte ingår i de naturorienterande ämnena och för teknikämnet finns separata mål att uppnå. Inspektionen visar vidare att eleverna ges systematisk undervisning i ämnet teknik endast i det fall de väljer detta inom elevens val. Elevernas kunskaper i ämnet utvärderas inte i skolan och teknik finns inte angivet i det underlag skolan använder inför utvecklingssamtalet. Inspektörerna bedömer att alla elever inte ges möjlighet att nå de nationella kursplanernas mål att uppnå i ämnet. Detta måste skolan åtgärda.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,

- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektionen visar att lärarna får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter och att rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt. Enligt uppgifter från rektorn och lärarna har nästintill alla lärare pedagogisk högskoleutbildning. Officiell statistik från Skolverket visar att andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen i Roslags-Kulla skola var 79 procent läsåret 06/07. Detta ligger på samma nivå som genomsnittet för Österåkers kommunala skolor (79 %), men är något lägre än motsvarande värden för riket (86 %). I sammanhanget bör påpekas att det finns förhållandevis få lärare i Roslags-Kulla och att detta måste beaktas vid granskningen av statistiken. Vid inspektionen framkommer dock att skolans elever inte har tillgång till speciallärare som har en fullständig utbildning för ett sådant uppdrag. Detta motiverar att området Personalens utbildning och kompetensutveckling av inspektörerna bedöms vara av mindre god kvalitet.

Inom nedanstående område bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns.

Personalens utbildning

Enligt Skolverkets officiella statistik fanns inga lärare med specialpedagogisk högskoleexamen i Roslags-Kulla skola år 2006. Eleverna ges specialpedagogiskt stöd av sina ordinarie lärare respektive av lärare som i kommunens regi fått kompetensutveckling riktad mot sådan tjänstgöring. Dock kan sådan kompetensutveckling, enligt inspektörernas bedömning, inte fullt ut ersätta en komplett utbildning till speciallärare. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidta åtgärder så eleverna ges tillgång till lärare med utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,

12 (14)

- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att rektorn i Roslags-Kulla är förtrogen med verksamheten. Som pedagogisk ledare tar rektorn ansvar för att skolans arbete inriktas mot att nå de nationella målen bland annat genom att verka för att skolans värdegrundsarbete och att skolans lokala konkretiseringar av kursplanernas mål utvecklas.

Vid tillfället för inspektionen hade rektorns beslutsfattande inte prövats, såtillvida att rektorn inte behövt fatta beslut enligt de skolförfattningar som omfattas av kommunens gällande delegationsordning. Emellertid framkommer under inspektionen att det föreligger vissa otydligheter i dialogen mellan huvudmannen och skolans ledning, bland annat avseende delegationsordning och återrapportering av fattade delegationsbeslut till nämnden. Rektorn har ett visst ansvar för att anskaffa information om ansvarsområden och befogenheter från huvudmannen vid tillträdet som rektor. Inspektörerna vill därför påpeka att rektorn i Roslags-Kulla skola bör förbättra sina kunskaper om de ansvarsområden som rektorsrollen omfattar i förhållande till huvudmannen. Huvudmannens informationsansvar gentemot rektor behandlas i den övergripande kommunrapporten

Sammantaget bedöms området *Rektors ansvar* vara av god kvalitet då rektorn är förtrogen med den dagliga verksamheten och tydligt verkar för att den utvecklas mot bättre måloppfyllelse i förhållande till nationella mål. Dock finns även områden som bör och kan utvecklas som rör rektorns ansvar, nämligen uppföljning av skolans resultat och kvalitetsarbete.

Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat.

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till de nationella målen. Det gäller såväl målen att uppnå för eleverna, som de mål som anger inriktningen på kvaliteten i undervisningen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå som en grund för analys och förbättring av verksamheten i stort.

Inspektionen visar att rektorn har en samlad bild av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5. För yngre elever i Roslags-Kulla saknas dock systematisk uppföljning av samlade resultat. I skolan

finns ett dokument som benämns "Plan för Pedagogisk uppföljning 2007-2008". Enligt detta dokument ska olika tester och kunskapsutvärderingar göras för eleverna från förskoleklass och uppåt. Trots detta saknades sammanställningar av yngre elevers resultat vid inspektionstillfället och rektorn uppgav att planen inte riktigt omsatts i verksamheten ännu. Enligt inspektörerna är det viktigt att även yngre elevers kunskapsresultat sammanställs på skolnivå och att sådana sammanställningar används i arbetet med att upptäcka och vidta åtgärder för elever som behöver särskilt stöd och i arbetet med att förbättra utbildningen. Därutöver bör skolans kunskapsresultat utvärderas på ett systematiskt sätt och ligga till grund för ett förbättringsarbete, något som inte helt genomfört i skolan. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan bör förbättra sin uppföljning av samlade resultat i förhållande till kursplanernas mål att uppnå. Det är rektorns ansvar att detta genomförs.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Då det finns utrymme för förbättring både vad gäller skolans systematiska kvalitetsarbete och skolans kvalitetsredovisning bedömer inspektörerna att området *Kvalitetsarbete* är av mindre god kvalitet.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att behov av förbättringsinsatser finns respektive att kraven i gällande bestämmelser inte uppfylls.

Systematiskt kvalitetsarbete

Roslags-Kulla skolas systematiska kvalitetsarbete är till stor del uppbyggt kring de enskilda arbetslagens arbetslagdeklarationer som uppdateras årligen och den undersökning av föräldrars, elevers och personals nöjdhet vars resultat presenteras en gång varje år. Utifrån dessa resultat utarbetas sedan skolans kvalitetsredovisning. Därutöver sker ingen eller sparsam systematisk utvärdering och analys av verksamhetens arbete och resultat i förhållande till nationella mål. Särskilt saknar inspektörerna en regelbunden analys av skolans kunskapsresultat och framför allt konkreta

förslag till förbättringsåtgärder utifrån denna analys. Vid intervjuer med skolans lärare framkommer att de är osäkra över syftet med att upprätta en kvalitetsredovisning. I skolan råder vidare osäkerhet kring vilka områden till förbättring som skolan just nu arbetar med utifrån kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolans systematiska kvalitetsarbete bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Varje skola, förskola och fritidshem ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. Grunden för Roslags-Kulla skolas kvalitetsredovisning är en undersökning av föräldrars, elevers och personals nöjdhet i områden som exempelvis *inflytande, kunskaper och färdigheter* och *normer och värden, nöjd personal och personalhälsa*.

Inspektörerna har ett flertal invändningar att göra mot Roslags-Kulla skolas kvalitetsredovisning; måluppfyllelsen i andra ämnen än svenska, engelska och matematik redovisas och analyseras inte. En uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan saknas. Kvalitetsredovisningen är skriven på ett sådant sätt att den svårligen kan förstås av intressenter utanför skolan, bland annat refereras ofta till ett så kallat "cockpitvärde" utan att vidare förklaringar ges. En kvalitetsredovisning ska redovisa och bedöma skolans resultat i förhållande till nationella mål. *Nöjd personal* och *personalhälsa* är områden som behandlas i skolans kvalitetsredovisning, men som inte ryms inom de nationella målen för skolan. Kvalitetsredovisningen pekar vidare ut utvecklingsområden för skolan, vilket inte är samma sak som att redovisa åtgärder. Inspektörerna ställer sig slutligen tveksamma till att skolan överlåter så mycket av bedömningar av måluppfyllelse och grund för utvecklingsarbete till föräldrars, elevers och lärares nöjdhet i en enstaka enkät. Enkäten kan, enligt inspektörernas bedömning, endast utgöra en del av ett regelbundet och systematiskt uppföljningsarbete.

Sammantaget bedömer inspektörerna att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav.

Stockholm 2008-10-21

Lars Svensson

Bellita Torén